

تأثیر سجده در سرعت گردش خون مغزی

دکتر عباس قربانی^۱، دکتر سیدعلی موسوی^۲

دریافت مقاله: ۸۶/۹/۳

پذیرش مقاله: ۸۶/۸/۱۳

دریافت اصلاحیه از نویسنده: ۸۶/۶/۱۹

ارسال مقاله به نویسنده جهت اصلاح: ۸۶/۶/۱۹

چکیده

زمینه و هدف: هر مسلمان در هنگام انجام فریضه عبادی و مهم نماز، وضعیت های ایستاده، نشسته، را در رکوع و سجده انجام می دهد که این حرکات در هنگام ادای نماز، نشانه های تسلیم و نزدیکی به درگاه خداوند متعال می باشد از طرفی دیگر، این حرکات می توانند به عنوان تمرین بدنی و بهبودی در وضع جسمانی نیز به شمار آیند. به نظر می رسد، سجده سبب افزایش سرعت گردش خون مغز گردد که هدف از این مطالعه، تعیین سرعت گردش خون عروق داخل مغز، از طریق سونوگرافی داپلر ترانس کرانیال می باشد.

مواد و روش ها: این مطالعه مداخله ای، بر روی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اصفهان شاغل در مرکز پزشکی الزهرا انجام و از آن ها به وسیله روش سونوگرافی داپلر ترانس کرانیال و از طریق پنجره پشت سری، سرعت گردش خون شریان بازیلر در وضعیت نشسته و سجده، اندازه گیری به عمل آمد.

یافته ها: در این مطالعه، سرعت گردش خون مغزی ۴۲ دانشجو (۲۲ مرد و ۲۰ زن) در وضعیت های نشسته و سجده، به ترتیب ۳۶/۵۵ و ۴۱ سانتی متر در ثانیه به دست آمد که ۱۲٪ افزایش سرعت، ملاحظه گردید. تفاوت معنی داری بین زنان و مردان مشاهده شد طوری که افزایش سرعت حداکثر سیستول در زنان، بیشتر از مردان بود. افزایش در میزان مقاومت عروقی که سبب کاهش گردش خون مغز می شود، در این مطالعه مشاهده نگردید.

نتیجه گیری: این مطالعه نشان داد که در افراد سالم، سجده سبب افزایش سرعت گردش خون عروق مغز می شده و حدس زده می شود این مسئله در افراد مسن و بیماران با استروک، جنبه درمانی نیز داشته باشد که جهت اثبات این نظریه، مطالعات دقیق و کامل تری پیشنهاد می گردد.

واژه های کلیدی: سجده، سرعت گردش خون مغزی، سونوگرافی داپلر ترانس کرانیال

مقدمه

نشسته، در رکوع و سجده می باشد که از میان این وضعیت ها،

به حرکت سجده توجه ویژه ای مبذول شده، زیرا در طی انجام

آن و به واسطه خم شدن تنه به جلو و قرارگرفتن انگشتان،

مسلمانان در هنگام انجام وظیفه نماز، حرکات بدنی

خاصی را اجرا می نمایند که شامل وضعیت های ایستاده،

۱- (نویسنده مسئول) دانشیار گروه آموزشی مغز و اعصاب، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

تلفن: ۰۳۱۱-۲۳۳۴۳۰۶، فاکس: ۰۳۱۱-۶۶۸۴۵۱۰، پست الکترونیکی: ghorbani@med.mui.ac.ir

۲- دانشیار گروه آموزشی مغز و اعصاب، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان